

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

CENTRALNE IZBORNE KOMISIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

Sarajevo, juni 2024. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	6
III	PREPORUKE ZA 2023. GODINU	7
IV	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI	7
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	7
2.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	8
3.	DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	9
5.	BUDŽET KOMISIJE ZA 2023. GODINU	10
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
6.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	11
6.1.1.	<i>Unajmljivanje imovine i opreme</i>	<i>11</i>
6.2.	Pregled prihoda i primitaka	12
6.2.1.	<i>Prihodi od izrečenih novčanih kazni</i>	<i>13</i>
6.3.	Bilans stanja	14
6.3.1.	<i>Stalna sredstva</i>	<i>14</i>
6.3.2.	<i>Popis sredstava i obaveza.....</i>	<i>15</i>
7.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA	15
7.1.	Ugovori o djelu.....	15
8.	JAVNE NABAVKE	16
8.1.	Nabavka računarske i elektronske opreme	17
8.2.	Nabavka službenog automobila	17
9.	OSTALO	18
9.1.	Geoinformacioni sistem (GIS).....	18
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	20
PRILOZI		20

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu obavljene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Komisija) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, te analizu iskaza - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Komisije prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Komisije u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje³

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o finansijskim izvještajima, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Nedostaci kod evidentiranja stalnih sredstava u pripremi koja nisu isporučena u 2023. godini (tačka 6.3.1. Izvještaja).*

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

³ Odjeljak kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Komisije je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja Komisije za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Komisije za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Komisije u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje⁴

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Nepравilnosti i nedostatke u provođenju postupaka javnih nabavki (tačka 8. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Komisije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione

⁴ Odjeljak kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Komisije, prema definisanim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 26.6.2024. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrčković, v. r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v. r.

**ZAMJENICA
GENERALNOG REVIZORA**

Neda Močević, v. r.

II KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar - mart 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Izborni zakon BiH.

III PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu dato je sedam novih preporuka. Od ukupnog broja datih preporuka, jedna preporuka⁵ se odnosi na finansijske izvještaje i na usklađenost, a ostale na usklađenost.

U tabeli koja slijedi prikazan je rezime datih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentovani po procesima u okviru pojedinačnih tačaka Izvještaja.

Tabela 1. Rezime datih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Komisija je dužna voditi računa o unapređenju sistema finansijskog upravljanja i kontrole shodno važećim propisima.	N
2	Evidentiranje stalnih sredstava Komisija je obavezna vršiti u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija.	N
3	Komisija treba preispitati angažman stalno zaposlenih po osnovu ugovora o djelu.	N
4	Komisija je obavezna provoditi prethodnu provjeru tržišta prije pokretanja procedura javnih nabavki na način kako je to definisano Zakonom o javnim nabavkama.	N
5	Komisija je dužna, shodno Zakonu o javnim nabavkama, evaluaciju ponuda vršiti u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije.	N
6	Komisija je dužna da provede adekvatno istraživanje tržišta i više pažnje posveti kreiranju tenderske dokumentacije na način da osigura pravednu i aktivnu konkurenciju u postupku nabavke službenih vozila.	N
7	Komisija je dužna postupati u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije u pogledu rokova za dostavljanje bankarske garancije za dobro izvršenje ugovora.	N

Status: N-nova, P-ponovljena⁶

IV IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Komisije za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i odražavaju li bilansi u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

⁵ Broj 2

⁶ Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

U prethodnom Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Komisije (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i
- pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pažnje na:
 - *nepravilnosti ili nedostatke u provođenju postupka javne nabavke usluga štampanja i pakovanja glasačkih listića i*
 - *slabosti kontrole naplate prihoda od izrečenih novčanih kazni.*

U Izvještaju za 2022. godinu su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Utvrdili smo da je Komisija u 2023. godini od ukupno šest prethodno datih preporuka preduzimala aktivnosti na realizaciji tri preporuke koje su ocijenjene u toku, a tri preporuke nisu mogle biti ocijenjene u tekućoj godini. Preporuke iz izvještaja prethodnih godina (dvije preporuke) čija je realizacija bila u toku nisu ponovljene u Izvještaju za 2022. godinu, ali se njihova realizacija kontinuirano prati.

U narednoj tabeli prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka datih u 2022. godini

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2022. godinu	Status
1	S obzirom na to da u 2023. godini nije bilo provođenja općih ili lokalnih izbora nismo bili u mogućnosti dati ocjenu realizacije preporuke vezanu za rješavanje povećanog obima aktivnosti u izbornom procesu ravnomjernim rasporedom na sve zaposlene.	Ⓜ
2	Kako u 2023. godini nije bilo provođenja izbora niti je bilo izdataka za prekovremeni rad, nismo bili u mogućnosti dati ocjenu realizacije preporuke vezanu za korištenje mogućnosti preraspodjele radnog vremena za ostvareni produženi rad.	Ⓜ
3	Komisija je uputila Vijeću ministara BiH informaciju o trajnom rješavanju skladišnog prostora s predloženim zaključcima nakon čega bi trebale uslijediti dalje aktivnosti po ovom pitanju.	●
4	Iako je Komisija započela pripreme aktivnosti provođenja postupka nabavke usluga štampanja i pakovanja glasačkih listića slanjem zahtjeva za dostavljanje informativnih ponuda na više adresa, s obzirom na to da procedura nabavke nije provedena u 2023. godini, nismo bili u mogućnosti ocijeniti datu preporuku.	Ⓜ
5	I pored preduzimanih aktivnosti u saradnji s Pravobranilaštvom BiH, geoinformacioni sistem još uvijek nije stavljen u funkciju.	●
6	Komisija je u saradnji sa ostalim institucijama, nastojala osigurati potrebne podatke, kako bi softver geoinformacioni sistem bio u potpunosti funkcionalan.	●

Tabela 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka datih u ranijim godinama

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvještaja	Status
1/2021	Po pitanju evidentiranja izrečenih kazni Komisija se obratila Ministarstvu finansija i trezora BiH, ali predmetno pitanje i dalje nije riješeno.	●
2/2021	Komisija je preduzimala aktivnosti na smanjenju kumuliranih zaliha u skladištu.	●

Status: Ⓜ preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom periodu ili nije relevantna za dalje praćenje⁷ i ● preporuka čija je realizacija u toku⁸.

⁷ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uslovi ili nije relevantna za dalje praćenje jer realizacija ne zavisi od institucije.

⁸ U toku je realizacija aktivnosti te stoga u ovom Izvještaju nije data nova preporuka, ali je dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Komisija je osnovana Izbornim zakonom BiH⁹ kojim je propisano da Komisija, kao nezavisan organ, podnosi izvještaj direktno Parlamentarnoj skupštini BiH. Komisija se sastoji od sedam članova koje imenuje Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH na period od sedam godina.

Komisija je nadležna za implementaciju Izbornog zakona BiH, Zakona o finansiranju političkih stranaka¹⁰, Zakona o Vijeću ministara BiH¹¹ (u dijelu koji se odnosi na nadležnost Komisije vezanu za ocjenu da li kandidati za predsjedavajućeg, ministre i zamjenike ministara u Vijeću ministara BiH ispunjavaju uslove za imenovanje) i Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije¹² (Komisija vrši provjeru kandidata za direktora i zamjenika direktora Agencije).

U 2020. godini je izvršeno imenovanje pet članova Komisije i to 11.3.2020. godine četiri člana¹³ i jedan član 20.5.2020. godine¹⁴. Također, jedan član je imenovan 7.5.2021. godine. Ističemo da je članu Komisije koji je imenovan 17.5.2016. godine mandat istekao u maju 2023. godine o čemu je Komisija obavijestila Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Izmjenama Izbornog zakona u 2024. godini¹⁵ je, između ostalog, definisano da ukoliko članu Komisije istekne mandat ili ukoliko dobrovoljno podnese ostavku ili ispuni uslove za starosnu penziju tokom izborne godine, mandat će mu se produžiti do isteka izbornog perioda i novi član Komisije se nakon toga imenuje po postupku predviđenom ovim zakonom.

Izbornim zakonom je definisano da se predsjednik Komisije bira iz reda članova Komisije po principu rotacije, i to jedanput u sedam godina u trajanju od 21 mjesec. Prema Izbornom zakonu, Komisija donosi propise kojima uređuje svoj način rada, uključujući i izbor predsjedavajućeg. Poslovníkom je definisano da se odlukom Komisije osniva Sekretarijat koji obavlja stručne, administrativno-tehničke, operativne i druge poslove potrebne za rad Komisije.

Organizaciona struktura, način rada i rukovođenja Sekretarijata definisani su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Komisije na koji je Vijeće ministara dalo saglasnost 2014. godine, a koji je mijenjan i dopunjavan u 2015. godini. Sekretarijatom rukovodi glavni sekretar sa statusom rukovodećeg državnog službenika, koji za svoj rad odgovara Komisiji. Sistematizovano je 81 radno mjesto od čega 74 redovno zaposlenih i sedam članova Komisije.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Komisija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 20/04, 25/05, 77/05, 11/06, 24/06, 33/08, 37/08, 32/10, 48/11, 18/13, 7/14, 31/16, 54/17, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 95/12 i 41 /16

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj: 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 24/08

¹² Službeni glasnik BiH, broj 103/09 i 58/13

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 18/20

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 29/20

¹⁵ Službeni glasnik BIH broj 24/24

Finansijsko upravljanje i kontrola: Uspostavljanje i razvoj sistema internih kontrola obaveza je svih institucija BiH. Sistem finansijskog upravljanja i kontrole uspostavlja se u skladu sa poglavljem IV a. Zakona o finansiranju institucija BiH¹⁶, Standardima interne kontrole u institucijama BiH¹⁷, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu u institucijama BiH i ostalim podzakonskim aktima.

Iako zbog tehničkih problema u radu aplikacije za praćenje, upravljanje i izvještavanje o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u institucijama BiH (PIFC aplikacija), Komisija nije bila u mogućnosti podnijeti izvještaj u navedenoj aplikaciji, ali je sačinila Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2023. godinu u Word verziji koji je u predviđenom roku dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH.

Komisija nije sačinila Operativni akcioni plan razvoja sistema za 2023. godinu shodno Odluci o donošenju Operativnog godišnjeg akcionog plana Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u institucijama BiH za 2023. godinu.¹⁸

PREPORUKA 1

Komisija je dužna preduzimati aktivnosti na unapređenju sistema finansijskog upravljanja i kontrole shodno važećim propisima.

Funkcionisanje sistema internih kontrola: Na osnovu provedene revizije smo utvrdili da sistem internih kontrola u Komisiji, generalno gledano, nije na zadovoljavajućem nivou. Naime, nedostaci i slabosti su konstatovani u pojedinim segmentima poslovanja (pitanje trajnog rješavanja skladišnog prostora, evidentiranje izrečenih novčanih kazni, evidentiranje opreme u pripremi, smanjenja kumuliranih zaliha u skladištu, ugovorima o djelu, javnim nabavkama i stavljanje geoinformacionog sistema u funkciju), što je detaljno opisano u pojedinačnim tačkama Izvještaja. Za unapređenje procesa smo dali odgovarajuće preporuke, a Komisija je dužna uložiti dodatne napore kako bi se iste realizovale.

5. BUDŽET KOMISIJE ZA 2023. GODINU

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu¹⁹, Komisiji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 4.184.000 KM (tekući izdaci 4.032.000 KM i kapitalni izdaci 152.000 KM).²⁰ U kapitalne izdatke su uključeni i planirani primici od prodaje vozila u iznosu od 7.000 KM.

Tokom godine izvršena su usklađivanja budžeta koja se odnose na sljedeće:

- doznačena sredstva nižih nivoa vlasti (općina i gradova) za programe posebnih namjena za prijevremene izbore u ukupnom iznosu od 359.857 KM i

¹⁶ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/14

¹⁸ Odluka Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora BiH broj 03-1-02-4-116-1/23 od 31.3.2023. godine.

¹⁹ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

²⁰ Do usvajanja budžeta za 2023. godinu, Komisija je raspolagalo sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar - mart 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

- iznos od 9.638 KM za vrijednost naplaćene štete za motorno vozilo koji je na zahtjev Komisije stavljen na raspolaganje za kapitalne izdatke uz saglasnost Ministarstva finansija i trezora BiH.

Prema navedenom, Komisija je u 2023. godini raspolagala sredstvima u ukupnom iznosu od 4.553.495 KM.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Komisija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2023. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnji izvještaj je sastavljen u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH. Korekcije izvještaja su izvršene u maju 2024. godine koje su se odnosile na raspoloživa sredstva Komisije.²¹

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 3.971.431 KM, što je za 582.063 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigovani) budžet za 2023. godinu. Od toga, ukupni izdaci za neposrednu potrošnju iznose 3.643.200 KM, a izdaci za programe posebne namjene za prijevremene izbore iznose 328.231 KM.

Vrijednosno značajni rashodi neposredne potrošnje odnose se na: bruto plaće (2.734.420 KM), naknade troškova zaposlenih (349.087 KM), izdatke za energiju i komunalne usluge (86.483 KM), troškove zakupa (80.901 KM), ugovorene i druge usluge (76.529 KM) i kapitalne izdatke (157.448 KM).

Programi posebne namjene za prijevremene izbore imali su realizaciju u ukupnom iznosu od 328.231 KM, a isto se odnosi na održavanje prijevremenih izbora za gradonačelnike gradova Bihać, Tuzla, Srebrenik, Zvornik i načelnika općina Bratunac i Vogošća (201.918 KM), održavanje prijevremenih izbora za gradonačelnika grada Živinice (68.439 KM) i održavanje prijevremenih izbora za načelnika općine Stari Grad Sarajevo (57.874 KM). Vrijednosno značajni rashodi za programe posebnih namjena odnose se na izdatke poštanskih usluga (98.533 KM) i ugovorene usluge (183.369 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su date preporuke u ranijem periodu čija realizacija je u toku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realizovanim u 2023. godini.

6.1.1. Unajmljivanje imovine i opreme

Za unajmljivanje imovine i opreme je realizovan iznos od 80.901 KM koji se odnosi na izdatke za unajmljivanje skladišnog prostora.

²¹ U raspoloživim sredstvima je u korigovanom finansijskom izvještaju prikazan planirani primitak od prodaje vozila u iznosu od 7.000 KM jer je tako predviđeno Zakonom o budžetu za 2023. godinu iako je Komisija po tom osnovu ostvarila primitak u iznosu od 4.740 KM.

Unajmljivanje skladišnog prostora (80.901 KM): Komisija duži niz godina koristi unajmljeni poslovni prostor skladišnog tipa na osnovu Ugovora prvobitno zaključenog 2016. godine s najmodavcem. Ugovor je produžavan svake naredne godine. Posljednje produženje se odnosi na period od 1.5.2022. do 1.5.2024. godine. Ugovoreno je korištenje prostora površine 940 m² po cijeni od 6.742 KM na mjesečnom nivou, bez uključenih režijskih troškova.

Komisija je uputila Vijeću ministara BiH Informaciju o potrebi rješavanja skladišnog prostora za potrebe Komisije ukazujući na potrebu trajnog rješavanja ovog pitanja, jer prostor koji se koristi nije dovoljan niti ispunjava uslove za namjenu za koju se koristi.

Vijeće ministara BiH je na 54. sjednici, održanoj 28.7.2022. godine, donijelo Zaključak kojim je usvojena Informacija Komisije i zadužilo Službu za zajedničke poslove BiH da osigura adekvatan skladišni prostor za skladište izbornog materijala, što bi imalo pozitivan finansijski efekt na predmetnim izdacima. Na zahtjev Komisije održan je sastanak s predstavnicima Službe 23.3.2023. godine te je nakon urgencije Komisije Služba izvršila istraživanje tržišta u svrhu zakupa/kupovine objekta o čemu je sačinila izvještaj. Na osnovu dostavljenog izvještaja Službe te uzimajući u obzir činjenicu da zakup skladišnog prostora ističe u maju 2024. godine, Komisija je pristupila daljim aktivnostima po ovom pitanju.

Komisija je nakon pribavljenih mišljenja Ministarstva finansija i trezora BiH i Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH uputila informaciju o trajnom rješavanju skladišnog prostora za svoje potrebe prema Vijeću ministara BiH 7.5.2024. godine. Također je Vijeću ministara BiH predloženo usvajanje zaključaka kojim se pored sačinjavanja Odluke za idejni projekt objekta i procjene finansijskih sredstava, Komisija zadužuje i za sačinjavanje prijedloga odluke o odobravanju višegodišnjeg projekta za rješavanje ovog pitanja.

Po pitanju osiguranja adekvatnog skladišnog prostora za izborni materijal, dali smo preporuku u prethodnom periodu te smo na osnovu prethodno prezentovanog ocijenili da je realizacija iste u toku (red. br. 3 u Tabeli 2), a što će biti predmetom daljeg praćenja do okončanja implementacije.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine, iskazani su u iznosu od 1.622.756 KM, što je za 1.315.756 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2023. godinu.

Prihodi se odnose na naknade i takse i prihode od pružanja javnih usluga (1.060.977 KM), novčane kazne (399.100 KM), primljene tekuće transfere od ostalih nivoa vlasti (157.939 KM) i prihode od prodaje stalnih sredstava (4.740 KM).

Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (1.060.977 KM) se odnose na konto ostalih prihoda (1.051.339 KM) i prihode od naplate premije osiguranja – naplata štete (9.638 KM). Ostali prihodi (1.051.339 KM) se najvećim dijelom odnose na prihod od taksi za učešće na Općim izborima 2022. godine u iznosu od 978.020 KM.

Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti (157.939 KM) odnose se na prihod od transfera općina (89.500 KM) i transfera gradova (68.439 KM) za prijevremene izbore.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

6.2.1. Prihodi od izrečenih novčanih kazni

U skladu sa Izbornim zakonom BiH i Zakonom o finansiranju političkih stranaka,²² Komisija je u 2023. godini evidentirala prihode na osnovu izrečenih novčanih kazni u ukupnom iznosu od 399.100 KM. Komisija je u cilju praćenja naplate prihoda uspostavila sistem i to na način da je sačinjena interna aplikacija „Kazne Komisije“ u koju se evidentiraju izrečene kazne.

Prema prezentovanim evidencijama ukupno nenaplaćene novčane kazne, iz tekuće i ranijih godina, sa 31.12.2023. godine iznose 552.424 KM. Od toga, nenaplaćene kazne po Zakonu o finansiranju političkih stranaka iznose 341.239 KM, a iznos nenaplaćenih kazni po Izbornom zakonu je 211.185 KM. Određeni predmeti su obustavljeni zbog nenaplativosti.

U prethodnoj godini je data preporuka Komisiji da u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH iznađe i implementira najbolje rješenje za evidentiranje izrečenih novčanih kazni u cilju pouzdanije naplate prihoda po ovom osnovu.

Imajući u vidu činjenicu da izrečene kazne Komisije po proteku roka za žalbu postaju pravosnažne, stvoreni su uslovi da se iste evidentiraju u pomoćnu knjigu potraživanja u okviru Informativnog sistema finansijskog upravljanja (ISFU), a u cilju pouzdanijeg praćenja naplate potraživanja po ovom osnovu.

Na osnovu dobijenih informacija, Komisija se u augustu 2022. godine obratila pismenim aktom Ministarstvu finansija i trezora BiH, u kojem je iskazala potrebu za evidentiranjem kazni u pomoćnu knjigu potraživanja u okviru ISFU sistema te zatražila uputstvo za postupanje. Ministarstvo finansija i trezora BiH je dostavilo odgovor u julu 2023. godine u kojem daje mišljenje da bi Komisija trebala koristiti preuzimanje podataka s web-servisa, gdje se nakon učitavanja naplaćenih prihoda putem depozitnih izvoda na JRT preuzimaju podaci putem web-servisa i upoređuju s pomoćnim evidencijama. Za implementaciju navedenog budžetski korisnik treba da raspolaže odgovarajućim softverom ili pomoćnim programom. Komisija je dala obrazloženje da bi u narednom periodu trebala vršiti unapređenja na postojećem softveru.

Po pitanju iznalaženja rješenja za evidentiranje izrečenih novčanih kazni u prethodnom periodu smo dali preporuku (preporuka br. 1/2021 u Tabeli 2a). U skladu s navedenim, ocijenili smo da je Komisija u 2023. godini razmatrala mišljenje Ministarstva finansija i trezora BiH u cilju tehničke podrške na realizaciji date preporuke, što će biti predmetom daljeg praćenja do konačne realizacije.

²² Službeni glasnik BiH, broj 95/12 i 41/16

6.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2023. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 6.469.409 KM. Ukupne obaveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 6.919.971 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (1.839 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (6.467.570 KM), obaveze prema dobavljačima (29.777 KM), obaveze prema zaposlenima (287.442 KM) i kratkoročna razgraničenja (134.082 KM). Kratkoročna razgraničenja se odnose na rezervisane ugovore za nabavku službenog vozila (56.160 KM) i računarske opreme (77.922 KM). Isporuka računarske opreme je izvršena u 2024. godini dok vozilo još uvijek nije isporučeno (detaljnije opisano u tački 8.2).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

6.3.1. Stalna sredstva

Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH²³ definisano je da se na konto sredstva u pripremi knjiže investicije u toku, odnosno sva ulaganja za izgradnju i sticanje stalnih sredstava, a zatvaranje konta vrši se prenosom na odgovarajuća konta stalnih sredstava. Knjiženje se vrši na osnovu ispostavljenih situacija odnosno faktura. Nadalje, Uputstvom²⁴ Ministarstva finansija i trezora BiH propisuju se uslovi, način unosa i evidentiranja obaveza – rashoda kroz Informacioni sistem finansijskog upravljanja (ISFU sistem) koje su planirane u budžetu tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini. U skladu s navedenim uputstvom obaveze kod kojih je provedena kompletna procedura javne nabavke te zaključen ugovor u tekućoj godini, za koje su odobrena sredstva u tekućem budžetu i koje nemaju karakter tekućih izdataka mogu teretiti budžet za tekuću godinu te se knjiže na konta razgraničenja.

Komisija je krajem 2023. godine provela procedure javnih nabavki po kojima su zaključeni ugovori za nabavku automobila i računarske opreme u ukupnoj vrijednosti od 134.082 KM. Navedena stalna sredstva su sa 31.12.2023. godine knjižena na opremu u pripremi, a također i na konto razgraničenih rashoda za nabavku roba i usluga. S obzirom na to da je isporuka računarske opreme (77.922 KM) i fakturisanje iste izvršeno početkom 2024. godine, a da vozilo još uvijek nije isporučeno (56.160 KM), stalna sredstva Komisije su sa 31.12.2023. godine precijenjena za iznos od 134.082 KM.

PREPORUKA 2

Evidentiranje stalnih sredstava Komisija je obavezna vršiti u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

²³ Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH, broj: 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine.

²⁴ Uputstvo za unos i evidentiranje obaveza u ISFU sistem koje su planirane u budžetu tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini, broj: 08-16-1-8801-1/15 od 26.10.2015. godine.

6.3.2. Popis sredstava i obaveza

Popis stalnih sredstava: Komisija je izvršila popis stalnih sredstava na 31.12.2023. godine kojim nisu utvrđeni viškovi niti manjkovi. U Elaboratu o izvršenom popisu Komisija je konstatovala da postoje i tuđa stalna sredstva – računarska i elektronska oprema, koja se odnose na projekt podrške Delegacije Evropske unije u BiH za pilot-projekt Komisije. U elaboratu nije navedena finansijska vrijednost ove opreme, a radi se o laptopima, bar kod čitačima, čitačima otiska prsta, serverima, itd. Po datom obrazloženju, Odlukom o djelokrugu primjene pilot-projekata za uvođenje specifičnih izbornih tehnologija Komisije za Lokalne izbore u 2024. godini²⁵ definisano je da jedan od ciljeva projekata, između ostalog, jeste testiranje izbornih tehnologija i simulacija njihove primjene na biračkim mjestima u BiH te je predmetna oprema vezana za ove aktivnosti.

Popis materijala u skladištu: Komisija za popis je izvršila popis materijala u skladištu na osnovu skladišne evidencije i popratnih skladišnih dokumenata. Komisija je također utvrdila da stvarno stanje materijala u skladištu evidentirano u pomoćnoj evidenciji odgovara knjigovodstvenom stanju na 31.12.2023. godine i iznosi 437.749 KM. Veliki dio materijala u skladištu se odnosi na papir sa vodenim žigom koji se koristi za štampanje izbornog materijala koji je nabavljen i skladišten u periodu od 2004. do 2022. godine ukupne mase oko 64 tone. Komisija je za neupotrebljivi dio tog papira, kao i ranijih godina, dala preporuku da se izvrši njegova prodaja i uništavanje. Radi se o zalihama papira uskladištenog od 2004. do 2016. godine približne mase od 52 tone.

Prema ranijoj preporuci Ureda za reviziju kao i po preporuci popisne komisije, Komisija je početkom 2024. godine pokrenula proceduru prodaje neupotrebljivog papira i bezvrijedne registraturne građe. Pored prethodno navedenog papira, predmet prodaje je i ostala registraturna građa težine preko 100 tona. Raspisan je javni poziv za prikupljanje ponuda za prodaju i uništenje dijela bezvrijedne registraturne građe na koji su se javila tri ponuđača.

Po pitanju smanjenja kumuliranih zaliha u skladištu u prethodnoj godini smo dali preporuku (preporuka br. 2/2021 u Tabeli 2a). U skladu s navedenim, ocijenili smo da je Komisija preduzela određene aktivnosti na realizaciji date preporuke, što će biti predmetom daljeg praćenja do konačne realizacije.

7. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu odobreno je 71 zaposlenih u Komisiji. Na 31.12.2023. godine bilo je 67 zaposlenih, a prosječan broj osoba u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 64.

7.1. Ugovori o djelu

Izdaci po osnovu ugovora o djelu su realizovani u ukupnom neto iznosu od 139.012 KM, od čega se 2.461 KM odnosi na neposrednu potrošnju, dok su ostali izdaci realizovani iz programa posebne namjene za provođenje prijevremenih izbora.²⁶ Angažovano je ukupno 57 osoba, s tim da su iste osobe u različito vrijeme angažovane po više osnova.

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj: 31/24

²⁶ Prijevremeni izbori 2023. (6 općina) 66.612 KM, Prijevremeni izbori Živinice 35.319 KM i prijevremeni izbori Stari grad Sarajevo 34.620 KM.

Od ukupnog broja vanjskih saradnika angažovanih za provođenje aktivnosti prijevremenih izbora, 12 stalno zaposlenih u Komisiji²⁷ je obavljalo poslove po osnovu ugovora o djelu na pozicijama direktora i zamjenika direktora glavnih centara za brojanje, kontrolora za obradu, unos i potvrdu rezultata glasanja, supervizora na nadgledanje izbora i slično. Ukupne neto naknade po ugovoru o djelu isplaćene stalno zaposlenim iznosile su 45.300 KM.

Mišljenja smo da važećom zakonskom regulativom nije prepoznata mogućnost zaključenja ugovora o djelu sa stalno zaposlenim licima u instituciji. Ukoliko se radi o potrebi dodatnog angažmana zaposlenih na poslovima koji su privremenog karaktera i koji zahtijevaju dodatni angažman, stalno zaposleni u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH²⁸ te podzakonskim aktima, imaju pravo na naknade za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad, stimulacije i slično.

PREPORUKA 3

Komisija treba preispitati angažman stalno zaposlenih po osnovu ugovora o djelu.

8. JAVNE NABAVKE

Komisija je objavila Plan javnih nabavki za 2023. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama.²⁹

Prema prezentovanim podacima,³⁰ Komisija je u 2023. godini provela 10 postupaka javnih nabavki. Od navedenog broja, Komisija je provela tri otvorena postupka u vrijednosti od 233.200 KM,³¹ četiri konkurentna postupka u vrijednosti od 76.562 KM, tri pregovaračka postupka bez objave obavještenja u vrijednosti od 98.524 KM. Komisija je putem direktnog sporazuma izvršila nabavke u vrijednosti od 51.664 KM.

Navodimo opće nedostatke uočene tokom revizije procesa javnih nabavki:

Zakonom o javnim nabavkama³² je definisano kako prije pokretanja postupka nabavke ugovorni organ provodi prethodnu provjeru tržišta u svrhu pripreme nabavke i informisanja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi s nabavkom. O prethodnoj provjeri tržišta sačinjava se pismena zabilješka o svim radnjama i postupcima. Komisija nije u određenim slučajevima postupila u skladu sa pomenutom odredbom. Prije pokretanja procedura javnih nabavki nije bilo istraživanja tržišta niti je sačinjena pisana zabilješka.

PREPORUKA 4

Komisija je obavezna provoditi prethodnu provjeru tržišta prije pokretanja procedura javnih nabavki na način kako je to definisano Zakonom o javnim nabavkama.

²⁷ Referent za administraciju računarske mreže, Šef Sektora za izbore i informacione tehnologije, Stručni savjetnik za poslove upravnog rješavanja, Generalni sekretar, Šef Odjeka za informaciono-komunikacijske tehnologije, Koordinator za rad sa izbornim komisijama, Koordinator skladišta, Referent za administraciju sistema, Koordinator za rad s centrima za birački spisak, Referent za tehničko provođenje izbora i obuku, Referent za administrativne i tehničke poslove.

²⁸ Službeni glasnik BiH, broj: 50/2008, 35/2009, 75/2009, 80/2010 - odluka US, 32/2012, 42/2012, 50/2012, 32/2013, 87/2013, 75/2015, 88/2015, 16/2016, 94/2016, 72/2017, 25/2018, 32/2020, 65/2020 i 59/2022

²⁹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

³⁰ Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije

³¹ Svi iznosi u tački 8. Javne nabavke su bez PDV-a osim ako nije drugačije navedeno

³² Član 14a. Zakona o javnim nabavkama BiH

Revizijom procedura javnih nabavki iz uzorka utvrđena su odstupanja od zadatih kriterija kako slijedi:

8.1. Nabavka računarske i elektronske opreme

Komisija je provela nabavku računarske i elektronske opreme putem otvorenog postupka podijeljenog na dva lota. Procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 70.900 KM. Nakon provedene procedure nabavke zaključeni su ugovori za lot 1 u vrijednosti od 66.600 KM i lot 2 u vrijednosti od 4.300 KM.

Uvidom u ponudu ponuđača za lot 1 uočeno je da određene karakteristike ne zadovoljavaju uslove postavljene tehničkom specifikacijom za desktop računare, kao što su: količina RAM memorije, broj USB portova naprijed te matična ploča. Također, uvidom u karakteristike ponuđenog mrežnog uređaja za skladištenje podataka uočeno je da isti ne zadovoljava uslov postavljen tehničkom specifikacijom po pitanju broja VPN konekcija. Nakon potpisivanja ugovora ponuđač se obratio Komisiji tražeći saglasnost za izmjenu specifikacije u dijelu „korisnički računari“, nudeći računare novije generacije od inicijalno ponuđenih koje je Komisija prihvatila. Uvidom u zapisnik u primopredaji i tehničku specifikaciju zamjenskih računara uočeno je da isti zadovoljavaju sporne karakteristike.

PREPORUKA 5

Komisija je dužna, shodno Zakonu o javnim nabavkama, evaluaciju ponuda vršiti u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije.

8.2. Nabavka službenog automobila

Proveden je otvoreni postupak za javnu nabavku putničkog motornog vozila procijenjene vrijednosti do 48.000 KM. Po zapisniku komisije za nabavku, tendersku dokumentaciju je preuzelo 12 ponuđača. Tenderskom dokumentacijom je definisana najniža cijena kao kriterij za ocjenjivanje ponuda³³. U predviđenom roku ponudu je dostavio jedan ponuđač ukupne vrijednosti od 48.000 KM i ista je ocijenjena prihvatljivom.

U provedenom postupku nabavke nije sačinjena pisana zabilješka o postupku istraživanja tržišta, ali je Komisija dostavila modele vozila koje je uzela u obzir prilikom istraživanja tržišta. Komisija nam nije prezentovala adekvatan dokaz o istraživanju tržišta u vidu tehničkih specifikacija vozila više brendova koji ispunjavaju zahtjeve tenderske dokumentacije u pogledu traženih karakteristika i tržišnih cijena³⁴, a kako bi se osigurala konkurencija između ponuđača.

³³ Član 64. Zakona o javnim nabavkama

³⁴ Dostavljena tri modela vozila dužinom i/ili visinom ne odgovaraju minimalnim tehničkim zahtjevima iz tenderske dokumentacije (minimalna dužina 4689 mm, minimalna visina 1470 mm).

Prema navedenom, nismo se mogli uvjeriti da su u konkretnoj nabavci poštovani osnovni principi javnih nabavki (aktivna i pravična konkurencija) s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

PREPORUKA 6

Komisija je dužna da provede adekvatno istraživanje tržišta i više pažnje posveti kreiranju tenderske dokumentacije na način da osigura pravednu i aktivnu konkurenciju u postupku nabavke službenih vozila.

Izabrani dobavljač je prema ugovoru zaključenom 1.11.2023. godine bio dužan dostaviti garanciju za dobro izvršenje ugovora u roku od 10 dana od dana zaključenja ugovora. Uvidom u prezentovanu dokumentaciju konstatovali smo da je garancija izdata i dostavljena 21.12.2023. godine. Bankovna garancija glasi na vrijednost od 10% vrijednosti ugovora odnosno 4.800 KM i ističe 1.3.2025. godine.

PREPORUKA 7

Komisija je dužna postupati u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije u pogledu rokova za dostavljanje bankarske garancije za dobro izvršenje ugovora.

Izabrani dobavljač je shodno ugovoru bio dužan isporučiti vozilo u roku od 90 dana od dana zaključenja. Međutim, 5.2.2024. godine dostavio je obavijest u kojoj informiše Komisiju da iako je isporuka vozila trebala biti izvršena do 1.2.2024. godine, trenutno nije u mogućnosti isporučiti vozilo zbog više sile (nestašica repromaterijala, itd.). Izabrani dobavljač je ponudio isporuku vozila sa zamjenskim komponentama na što Komisija nije pristala.

Komisija se obraćala i Agenciji za javne nabavke BiH tražeći njihovo mišljenje za postupanje, odnosno da li mogu prihvatiti isporuku i zaključiti Aneks ugovora sa izmijenjenim uslovima u dijelu tražene dodatne opreme ili je u obavezi tražiti raskid ugovora. Na isto nisu dobili odgovor. S datumom obavljanja završne revizije vozilo još uvijek nije isporučeno i isto će biti predmetom revizije naredne godine.

9. OSTALO

9.1. Geoinformacioni sistem (GIS)

I pored preduzetih aktivnosti, još uvijek nije osigurano preuzimanje elektronskih podataka o biračkim mjestima iz Republike Srpske. Na osnovu zaključenog ugovora o nabavci softvera geoinformacioni sistem (GIS), Komisija je u 2018. godini preuzela GIS softver sa licencama nabavne vrijednosti 323.505 KM. Revizija je ukazivala na obavezu Komisije u pravcu stavljanja u funkciju navedenog softvera, ali isto nije još okončano. Prema prezentovanoj dokumentaciji i informacijama Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove i Vlada Brčko distrikta BiH su dostavile tražene podatke katastra nekretnina i katastra zemljišta bez naknade, dok podaci iz Republike Srpske, koji su neophodni za stavljanje u funkciju ovog sistema, nisu dostavljeni. Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske prostorne podatke za poligone općina i ortofoto Republike Srpske nije u mogućnosti ustupiti bez naknade. Obračun ove naknade je definisan Odlukom o visini naknada za korištenje

podataka premjera i pružanja usluga Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko - pravne poslove Republike Srpske.

Komisija se u toku godine obraćala Pravobranilaštvu BiH da, shodno svojim nadležnostima, podnesu tužbu zbog neustupanja podataka. Također, o navedenoj problematici su informisali i druge institucije (Delegaciju EU u BiH, Ured visokog predstavnika u BiH i Ambasadu Švedske u BiH). U toku godine, Komisija je ponovo uputila zahtjev Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske za dostavu prostornih podataka u njihovom vlasništvu kako bi profunkcionisao softver koji treba omogućiti vizuelno praćenje svih relevantnih informacija vezanih za izborni proces prema geografskim elementima. Traženo je da zahtjev riješe donošenjem upravnog akta kako je tražilo Pravobranilaštvo BiH. Međutim, Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske je po ovom zahtjevu dostavila Zaključak od 5.9.2023. godine u kojem je navela visinu naknade za korištenje podataka. Okružni sud u Banjaluci je 17.4.2024. godine u upravnom sporu po tužbi Komisije, zastupane po Pravobranilaštvu BiH, radi poništenja pomenutog zaključka od 5.9.2023. godine, donio presudu da se tužba odbija kao neosnovana.

Geoinformacioni sistem treba da osigura preuzimanje elektronskih podataka o biračkim mjestima na prostoru cijele Bosne i Hercegovine. Funkcionalnost ovog sistema je od ključne važnosti prilikom provođenja izbornih aktivnosti.

Iz navedenog se može zaključiti da geoinformacioni sistem i dalje nije u funkciji. Sa stajališta vremenske distance to ima za posljedicu neefikasnost u realizovanju projekta koji ima za cilj kvalitativno poboljšanje provođenja izbornih aktivnosti. Pored toga, s obzirom na to da su uložena značajna finansijska sredstva za nabavku ovog softvera, isto može imati posljedicu neekonomičnog raspolaganja javnim sredstvima.

Po pitanju stavljanja geoinformacionog sistema u funkciju i ekonomičnog raspolaganja javnim sredstvima, dali smo preporuku u prethodnom periodu te smo na osnovu prethodno prezentovanog ocijenili da je realizacija istih u toku (red. br. 5 i 6 u Tabeli 2), a što će biti predmetom daljeg praćenja do okončanja implementacije.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Komisija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije i prezentovane informacije o preduzetim aktivnostima na njihovom rješavanju u 2024. godini.

Reviziju u Agenciji za 2023. godinu obavili su: Seida Kapo - vođa tima, Anisa Jusić - član tima, Neriman Velić - član tima, Helena Grbavac – član tima i Sadržmir Teskeredžić (član tima).

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Seida Kapo, v. r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Danijel Jozić, v. r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 02-16-1-870/24

Prilozi

Tabela I - Pregled rashoda budžeta za 2023. godinu

Tabela II - Bilans stanja na 31.12.2023. godine

Tabela III - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda budžeta za 2023. godinu

CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	4.032.000	0	4.032.000	3.485.752	86
Bruto plaće i naknade	2.990.000	0	2.990.000	2.734.420	91
Naknade troškova zaposlenih	395.000	0	395.000	349.087	88
Putni troškovi	40.000	0	40.000	33.122	83
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	64.000	0	64.000	58.667	92
Izdaci za energiju i komunalne usluge	88.000	0	88.000	86.483	98
Nabavka materijala	29.000	0	29.000	23.400	81
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	46.000	0	46.000	15.974	35
Unajmljivanje imovine i opreme	81.000	0	81.000	80.901	100
Izdaci za tekuće održavanje	29.000	0	29.000	21.353	74
Izdaci za osiguranje	7.000	0	7.000	5.815	83
Ugovorene i druge posebne usluge	263.000	0	263.000	76.529	29
2. Kapitalni izdaci	152.000	9.638	161.638	157.448	97
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	152.000	9.638	161.638	157.448	97
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	4.184.000	9.638	4.193.638	3.643.200	87
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	359.857	359.857	328.232	91
PPN-Prijevremeni izbori 2023		201.918	201.918	201.918	100
PPN-Prijevremeni izbori Živinice		68.439	68.439	68.440	100
PPN-Prijevremeni izbori općina Stari Grad Sarajevo		89.500	89.500	57.874	65
	0	0	0	0	
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	4.184.000	369.494	4.553.494	3.971.432	87

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.2.2024. godine.

Predsjednica
dr. Irena Hadžiabdić

Bilans stanja na 31.12.2023. godine

CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela II

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	1.839	264	697
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	1.839	264	697
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	6.467.570	6.595.174	98
Stalna sredstva	11.188.535	11.148.799	100
Ispravka vrijednosti	4.720.965	4.553.625	104
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	6.467.570	6.595.174	98
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	6.469.409	6.595.438	98
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	452.401	1.746.941	26
Kratkoročne tekuće obaveze	29.777	271.967	11
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	287.442	302.110	95
Interni finansijski odnosi	1.100	985.420	0
Kratkoročna razgraničenja	134.082	187.444	72
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	6.467.570	6.595.174	98
Izvori sredstava	6.467.570	6.595.174	98
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	6.919.971	8.342.115	83

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 28.2.2024. godine

Predsjednica
dr. Irena Hadžiabdić

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela III

Opis	Planirani iznos u budžetu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	300.000	0	300.000	1.460.077	487
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	0		0	1.060.977	
Novčane kazne (neporezne prirode)	300.000		300.000	399.100	133
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	157.939	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	157.939	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	7.000	0	7.000	4.740	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	7.000	0	7.000	4.740	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	307.000	0	307.000	1.622.756	529

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.2.2024. godine

Predsjednica
dr. Irena Hadžiabdić